

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА КОЈЕ У ПОГЛЕДУ КАДРОВА И ТЕХНИЧКЕ ОПРЕМЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОДНОСНО ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ НА РАДУ КОЈЕ ВРШЕ ПЕРИОДИЧНЕ ПРЕГЛЕДЕ И ИСПИТИВАЊА

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови које у погледу кадрова и техничке опреме морају испуњавати основне и друге организације удруженог рада, радне заједнице, уговорне организације удруженог рада, земљорадничке и друге задруге и други облици удруживања рада и средстава (у даљем тексту: основна организација) и организације удруженог рада за заштиту на раду (у даљем тексту: организација за заштиту на раду), које врше периодичне прегледе и испитивања оруђа за рад и опреме, физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у радним и помоћним просторијама односно средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 2.

Периодичне прегледе и испитивања оруђа за рад и опреме и средстава и опреме за личну заштиту на раду могу обављати основне организације за своје потребе и организације за заштиту на раду, уколико имају у радном односу на неодређено вријеме најмање три радника са високом стручном спремом односно седмог (VII₁) степена стручне спреме (дипломирани инжењер: машинства, електро-технике, технологије, заштите на раду или грађевинарства) са три године радног искуства у струци.

Члан 3.

Периодичне прегледе и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме могу обављати основне организације за своје потребе и организације за заштиту на раду, уколико имају у радном односу на неодређено вријеме најмање три радника са високом стручном спремом односно седмог (VII₁) степена стручне спреме (дипломирани инжењер: хемије, физике, технологије, заштите на раду или дипломирани биолог) са три године радног искуства у струци.

Члан 4.

За обављање периодичних прегледа и испитивања оруђа за рад и опреме основна организација односно организација за заштиту на раду мора имати техничку опрему којом се испитују:

1. бука и вибрација;
2. штетна зрачења (осим јонизирајућих);
3. концентрација плина, пара и прашине;
4. електричне величине (напон, јачина, отпор, електромагнетска поља, освијетљеност и др);
5. механичке величине (сила, снага, прегиб, притисак, број окретања и др).

Опрема из претходног става треба да одговара савременим научно-истраживачким методама и да омогући оптималне резултате.

Члан 5.

Периодичне прегледе и испитивања средстава и опреме за личну заштиту може обављати основна

организација односно организација за заштиту на раду, која има техничку опрему прописану југословенским стандардима.

Члан 6.

За обављање периодичних прегледа и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме основна организација односно организација за заштиту на раду мора имати техничку опрему којом се испитују:

1. температура, влажност и брзина кретања зрака;
2. бука и вибрације;
3. концентрација плина, пара, прашине, аеросола и организама штетних по здравље (вируси, бактерије, гљивице и др);
4. штетна зрачења (осим јонизирајућих);
5. освијетљеност.

Члан 7.

Периодичне прегледе и испитивања физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме односно средстава и опреме за личну заштиту може обављати основна организација односно организација за заштиту на раду која поседује властите лабораторије или обезбједи коришћење потребних лабораторија за обављање тих послова.

Члан 8.

Уколико основна организација односно организација за заштиту на раду има раднике одговарајуће стручне спреме и техничку опрему само за неке периодичне прегледе и испитивања из чл. 2, 3, 4, и 6. овог правилника, може обављати само оне периодичне прегледе и испитивања за које има одговарајући кадар и опрему.

Члан 9.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у »Службеном листу СРБИЈЕ«.

Број 747/85

Предсједник

20. јуна 1985. године Републичког комитета за Сарајево

за рад и запошљавање,

мр Мато Пачак, с. р.

200

На основу члана 97. став 4. Закона о заштити на раду — Пречишћени текст (»Службени лист СРБИЈЕ«, број 31/84), предсједник Републичког комитета за рад и запошљавање, у споразуму са предсједником Републичког комитета за пољопривреду, шумарство и водопривреду, доноси

ПРАВИЛНИК

О ЗАШТИТИ НА РАДУ У ШУМАРСТВУ

I — ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се посебне мјере заштите на раду за раднике који обављају одређене послове односно радне задатке на отвореном простору у шумарству у основној и другој

организацији удруженог рада, радној заједници, уговорној организацији удруженог рада, земљорадничкој и другој задрузи и другим облицима удруживања рада и средстава (у даљем тексту: основна организација) и за радне људе који самостално обављају дјелатност личним радом средствима у својини грађана, грађанских правних лица и грађана ако се користе допунским радом других лица (у даљем тексту: послодавац).

Пословима односно радним задацима са посебним условима рада у шумарству, у смислу претходног става смаграју се одређени послови односно радни задаци на: сјечи и узгоју шуме; изради, превозу, манипулацији и ускладиштавању дрвних сортимената; уређивању шума; брању шумског сјемена у крошњама стабала; смоларењу и руковању опасним и штетним материјама (заштита шумског биља, дрвећа, дрвних сортимената и сл.).

Члан 2.

Уколико овим правилником нису прописане посебне мјере заштите на раду за оруђа за рад, објекте, опрему и друга средства рада која се користе у шумарству, примјенљиве се одговарајући прописи којима се те мјере ближе уређују.

Члан 3.

Послове односно радне задатке из члана 1. став 2. овог правилника могу обављати радници који испуњавају услове утврђене самоуправним општим актом основне организације и уговором о запошљавању радника и послодавца.

Члан 4.

При обављању послова односно радних задатака из члана 1. став 2. овог правилника, на радилишту се морају налазити најмање два радника на удаљености са које се могу видјети или чути.

Члан 5.

Оруђа за рад, опрема, алат и друга средства рада која радници употребљавају при обављању послова односно радних задатака из члана 1. став 2. овог правилника морају се заштити и одржавати у исправном стању и после употребе одложити на одређено мјесто.

Прије почетка рада, у току рада и при измјени технологије и средстава рада радници се обавезно упознају са опасностима и штетностима на пословима односно радним задацима из члана 1. став 2. овог правилника.

Члан 6.

Радницима који обављају одређене послове односно радне задатке из члана 1. став 2. овог правилника морају се обезбједити одговарајућа средства и опрема за личну заштиту на раду, а радници су дужни да их намјенски употребљавају, да њима пажљиво рукују и да их одржавају у исправном стању.

Члан 7.

Забрањено је свако обављање послова односно радних задатака из члана 1. став 2. овог правилника под неповољним временским и другим условима који би угрожавали безбједност радника на раду.

II — ЕЛАБОРАТ О УРЕЂЕЊУ РАДИЛИШТА

Члан 8.

Прије почетка радова на радилишту у шумарству израђује се елаборат о уређењу радилишта и обезбјеђује извођење радова према том елаборату.

Елаборат из претходног става основна организација односно послодавац доставља надлежном органу инспекције рада најмање осам дана прије почетка рада на радилишту.

Члан 9.

Елаборат о уређењу радилишта у шумарству садржи:

1. обезбјеђење радилишта од присуства незапослених лица на мјестима сјече стабала и других послова везаних за шумску производњу (посебним ознакама, звучним сигналом или присуством дежурног радника);
2. начин рада при обарању стабала;
3. одређивање мјеста, простора, размјештаја и ускладиштавања трупаца, обловине, огревног и другог дрвета;
4. поступак и начин утовара и истовара дрвних сортимената и других материјала;
5. одређивање мјеста, простора и начина размјештаја грађевинског материјала;
6. изградња и уређење објеката и простора за чување опасних материјала (нафтних деривата, експлозив, капиле, фитиљи и др.);
7. начин преношења и употреба нафтних деривата експлозивних материјала и хемијских средстава за заштиту шумског биља и дрвних сортимената на радилишту;
8. начин обиљежавања и обезбјеђења опасних зона на радилишту;
9. мјере и средства протупожарне заштите на радилишту;
10. одређивање оруђа за рад на механизовани погон, сточних запрега и њихов смјештај на радилишту;
11. уређење електричних инсталација за погон и освјетљење на шумским радилиштима;
12. начин заштите радника од пада са висине;
13. одређивање послова односно радних задатака са посебним условима рада, врсте и количине потребних средстава и опреме за личну заштиту;
14. мјера безбједности за вријеме сјече стабала у близини прометних путева;
15. начин организовања дојавне службе и службе за пружање прве помоћи и хитне медицинске помоћи на радилиштима;
16. начин организовања смјештаја и истраје или превоза радника на рад и са рада;
17. друге мјере неопходне за заштиту радника на раду.

III — МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ НА ПОЈЕДИНИМ ПОСЛОВИМА

1. Сјеча стабала

Члан 10.

Сјеча стабала не смије се вршити:

1. за вријеме јаких вјетрова, олује, мећаве, грмљавине и кад постоји опасност од лавина;

2. на јако стрмом терену гдје није могуће обезбиједити сигурне услове рада;

3. када због поледјаце постоји опасност од повреда.

4. када пада киша већи дио дана или сјежни покривач доводи у питање сигурност на раду;

5. када је висок водостај и на поплавленим теренима;

6. када је температура испод 255°K (-18°C);

7. по мраку и за вријеме густе магле када се не виде врхови стојећих стабала која се сијеку.

Самоуправним општим актом односно колективним уговором и уговором о запошљавању ближе се одређују услови под којим радници не смију обављати послове односно радне задатке на сјечи стабала.

Члан 11.

У сјекачкој групи морају се налазити најмање два радника, а рад се организује тако да се радници смјењују у појединим фазама рада.

На сјечи и обради стабала моторном пилом радник може радити најдуже два сата непрекидно, односно четири сата са прекидима у току једног дана.

Члан 12.

Прије сјече стабала сјекач утврђује смјер пада стабла, узимајући у обзир опасности које му пријете посебно у условима густе састојине, јако стрмог и стјеновитог терена, нагнутих, шупљих, дјелимично сасушених стабала и стабала са једностраном крошњом.

При утврђивању смјера пада стабла узима се у обзир тежину стабла, могућност повлачења сјекача, даља обрада обореног стабла, услови извлачења дрвених сортимената и природне препреке.

Члан 13.

На стрмом терену забрањен је рад једне групе сјекача изнад друге.

Сјеча се мора вршити увијек одоздо на горе.

При сјечи стабала, једна група сјекача од друге групе сјекача мора бити удаљена најмање за двоструку дужину стабала која се сијеку.

Члан 14.

Са стране на коју треба да падне стабло мора се на пању направити клинасти засјек дубок $1/3$ до $1/4$ пречника стабла чији угао износи приближно 35 степени, из којег се очисте сви остаци дрвета, а рез пиле са супротне стране мора бити благо нагнут ($2-5$ степени) према засјеку и завршавати на $3-5$ цм изнад доњег руба засјека.

Члан 15.

Почетак падања стабла мора се благовремено најавити сусједним групама радника унапријед уговореним звучним, односно другим знаком, довољно јаким да га могу чути сви радници који се налазе у опасном простору, а сјекачи се повлаче супротно од смјера пада стабла, лијево или десно под углом од око 45 степени. Простор око стабла и смјер повлачења сјекача мора бити унапријед ослобођен свих препрека.

Уколико се сјеча врши у близини или изнад прометног пута, стамбених или других објеката, морају се предузети одговарајуће мјере безбјед-

ности против отискивања стабала и другог материјала на поменуте објекте.

Сјекачи су дужни да осигурају безбједност свих лица од стабла која падају, отискивања стабала и другог материјала.

Члан 16.

Уклијештена стабла (зауставе) обарају се на безбједан начин, употребом одговарајућих техничких помагала (трактором, чекрком, каблом, ципињима, чакљама, полугама и сл.).

Сјекачка група не смије напустити мјесто сјече док не обори уклијештено стабло, а уколико то не може учинити, обавезна је да опасно мјесто видно обиљежи и о томе обавијести одговорног радника у основној организацији односно послодавца.

Члан 17.

Забрањено је истовремено подсијецање и подрезивање више стабала, рушење једног стабла помоћу другог, вађење стабла заједно са пањем (котличење) и сјеча при дну шупљих или трулих стабала за вријеме вјетра.

Ако је на једном пању израсло више стабала, приликом сјече свако стабло се обара појединачно.

Члан 18.

При сјечи стабала забрањује се употреба сјекире као клина.

Када се сјеча обавља моторном пилом, за одређивање смјера пада стабла употребљавају се клинови од тврдог дрвета.

Смјер пада стабла може се одредити и другим механичким средствима за нагињање.

При сјечи стабла могу се користити ребрасти клинови од лаког метала, комбиновани (дрвометал) и други клинови, уз употребу дрвеног или пластичног маља, с тим што се претходно лист (шина) моторне пиле мора извадити из прореза.

Члан 19.

При раду у крошњи стојећег (дубећег) стабла као што је кресање или сјеча грана и браве шумског сјемена примјењују се посебне мјере за безбједан рад радника на висини.

При раду из претходног става радници су обавезни да користе комбинезон, одговарајућу гумену обућу са ребрастим гуменим ђоном, сигурносни појас и шлем, куке за пењање и силажење (пењалице) односно одговарајуће љестве и појасе или гајтане причвршћене уз сигурносни појас.

Радник који се налази у крошњи стабла угвореним знацима одржава везу са радницима на земљи, који се не смију налазити испод крошње стабла.

2. Моторне пиле

Члан 20.

За поједине фазе рада на сјечи и обради дрвета употребљавају се моторне пиле одговарајуће тежине и јачине које најмање угрожавају безбједност и здравље радника на раду у складу са техничким нормативима за примјену моторних ланчаних тестера (пила) у шумарству.

Члан 21.

Моторне пиле морају се редовно одржавати у складу са упутством произвођача.

Члан 22.

Радник задужен за употребу пиле дужан је моторну пилу прије употребе пажљиво прегледати и утврдити да ли је:

1. ланац пиле исправан и правилно затегнут;
2. лист пиле исправан;
3. пригушивач буке у издувном ланцу правилно постављен;
4. да ли су зупци пиле добро наоштрени односно да ли има довољно уља за подмазивање ланца.

Оправка моторне пиле врши се, по правилу, у радионици, а само изузетно мање исправке моторне пиле може извршити сјекач под условом да то може учинити стручно и на сигуран начин.

Члан 23.

При раду са моторном пилом радници су обавезни да се придржавају следећег:

1. пуштање пиле у рад врши сјекач моториста након што се сва лица удаље од тог мјеста најмање два метра;
2. уколчавање ланца пиле врши се прије пиљења;
3. забрањено је моторну пилу стављати у погон ако ланац пиле није искључен;
4. забрањено је провјеравати затегнутост ланца док мотор пиле ради на празно;
5. у случају било каквих сметњи при раду пиле, ланац се мора одмах искључити;
6. прије пуштања у рад моторна пила мора бити очишћена од трагова горива, мазива и наталожене прљавштине у складу са мјерама за заштиту од пожара;
7. при пуњењу резервоара горивом забрањено је пушење и употреба отвореног пламена;
8. приликом дужег ношења пиле мотор пиле не смије да ради, а лист и ланац пиле морају бити заштићени навлаком.

Члан 24.

Дијелови машина за скидање коре који се обрћу, кружне пиле (циркулари) и посебно опасна мјеста на транспортерима и друге направе морају се механички заштитити.

Оправке машина могу се вршити када машине нису у погону односно под напоном.

Члан 25.

Радници у основној организацији врше сјечу шуме средствима рада у друштвеној својини (моторне пиле, сјекире и други алати).

3. Израда и извлачење дрвета

Члан 26.

Обрада посјеченог стабла може се започети кад му се обезбиједи стабилан положај.

При обради обореног стабла на нагнутом терену радник мора стајати са горње стране стабла. Кресање грана сјекиром или моторном пилом врши се на супротној страни од мјеста на коме

се налази радник. Гране дебљих стабала које се налазе са доње стране кресу се по завршетку трупљења, а код тањих након њихових окретања помоћу цапина или обртача.

Забрањена је обрада стабла које лежи у води.

Члан 27.

При изради и извлачењу дрвних сортимената (обловине, целулозног, огрјевног и другог кратког дрвета), радници морају бити тако распоређени да се обезбиједи усклађен и сигуран рад који обављају према договореним задацима.

Члан 28.

Покретање трупаца врши се цапинима, обртачима и полугама гурањем трупаца од себе.

Члан 29.

Цијепање обловине у дрвне сортименте врши се клиновима од суhog тврдог дрвета и дрвеним маљевима који су на крајевима стегнути гвозденим шинама.

Члан 30.

Правац и мјесто извлачења трупаца и других дрвних сортимената одређује одговорни радник у складу са техничким рјешењем у изведбеном пројекту.

Пут за извлачење дрвних сортимената мора бити означен, безбједан и проходан.

Члан 31.

При отпреми дрвних сортимената рижом радници се распоређују на сигурна мјеста, а међусобно споразумијевање врши се уговореним знацима.

Прије отпреме дрвни сортименти се морају уредно сложити да приликом убацивања у рижу не би дошло до њиховог помјерања и угрожавања радника на раду.

Ситно дрво (огрјевно, јамско и др) у правилу се не смије слагати код уста риже у сложајеве веће од два метра.

У непосредној близини уста риже трупаца могу бити сложени и припремљени само у једном реду.

Сложајеви трупаца код уста риже морају се смјестити ван домаћаја трупаца који се спуштају.

Код уста риже мора се ставити знак упозорења докле радници смију силазити у уста риже и о забрани ходања и задржавања у рижи.

Члан 32.

Транспорт рижом обезбјеђује се нарочито:

1. повећањем висине страница риже, проширењем и продубљењем риже на спољној страни кривине;
2. подизањем довољно јаким и високих бочних ограда код прелаза риже преко путева, бујица, брана и других објеката;
3. обезбјеђењем одговарајућих пјешачких пролаза преко риже;
4. обезбјеђењем уста риже уређајем који спречава да само дрво крене низ рижу;
5. обезбјеђењем одговарајућих средстава за споразумијевање (радио-веза, телефон или друга сигнализација) у случајевима када се два краја риже не виде.

Забр
јеме пол
На с
тавити
на риж

Ради
пособље
дрвних

На
који ул
запрегу.

При
терену
гуран р
На
материј
ње тер
или из

На
осигура
влаче

На
мак из
метара,
зити са

При
који ул
кретањ
Јед

За
љавају
и опре

По
вјетар.
сортим
који и
случај
писом

Тр
постав
Ка
пигити
погода
и друг
слично
На
се ста

Члан 33.

Забрањено је спуштање дрвета рижом за вријеме поледнице и ноћу.

На оштећеним рижима рад се мора одмах обуставити и може се наставити тек када недостатак на рижки буде отклоњен.

Члан 34.

Радник који управља запрегом мора бити оспособљен за извлачење трупца, обловине и других дрвних сортимената.

Члан 35.

На благо нагнутом и равним теренима радници који управљају запрегом морају се налазити уз запрегу.

Члан 36.

При извлачењу трупца и обловине на стрмом терену употребљава се руда која обезбеђује сигуран рад радника.

На јако стрмим дионицама пут се мора посути материјалом који спречава неконтролисано клизање терета, а радник који управља запрегом мора ићи иза терета.

Члан 37.

На стрмом терену пут за извлачење мора бити осигуран тако да трупци и обловина који се извлаче не могу исклизнути са стазе.

Члан 38.

На смрзнутом или клизавом равном путу размак између запрега мора износити најмање 15 метара, док се на стрмом дијелу пута може налазити само једна запрега.

Члан 39.

При извлачењу трупца и обловине радник који управља запрегом мора имати циплицу за покретање терета.

Један радник може пратити само једну запрегу.

Члан 40.

За извлачење дрвних сортимената употребљавају се трактори са одговарајућим прикључцима и опремом.

Члан 41.

Под неповољним временским условима (киша, вјетар, снијег, хладноћа и сл) извлачење дрвних сортимената може се обављати само тракторима који имају кабину са сједиштем за возача, а у случајевима када је то предвиђено посебним прописом и сједиштем за сувозача.

Трактор са кабином мора имати уређај за лако постављање односно скидање кабине.

Кабина трактора мора бити израђена тако да штити возача односно сувозача од временских непогода, падајућих и висећих грана, удара трупца и других предмета, повреда у случају превртања и слично.

На вјетробрану и прозорима кабине уграђује се стакло које омогућава добру видљивост на-

рочито према прикључним оруђима, које у случају лома не угрожава возача односно сувозача.

Сједиште возача мора да буде добро притврђено, да ублажава покресе при војњи и да има ослонац за леђа и ноге.

Педале трактора морају са стране бити заштићене од склизнућа ноге.

Трактори морају бити опремљени степеником или љествама са ручкама за сигурно пењање у кабину и силажење из кабине.

У зимском периоду унутрашњост кабине мора се загријавати и провјетравати.

Под повољним временским условима извлачење дрвних сортимената може се обављати и тракторима без кабине, који морају имати сигурносни рам ради заштите радника у случају превртања.

Члан 42.

Прије почетка рада возач трактора мора упознати пут којим ће извлачити дрвне сорimente, како би се увјерио у његову сигурност за безбједан рад.

Влаке и правци извлачења трупца и других сортимената морају бити видно означене.

Елементи влака и правци извлачења морају бити прилагођени техничким могућностима трактора.

Возач трактора дужан је придржавати се упутства за руковање трактором, нарочито у помједу дозвољеног оптерећења.

Члан 43.

Трактори који раде на теренима чији је нагиб већи од 20 степени морају имати показивач угла нагиба и обилежену критичну тачку превртања.

Ако се терет спушта попречно по падини терена са нагибом већим од 15 степени, гуме трактора морају бити опремљене ланцима.

Члан 44.

Возач трактора мора бити стручно оспособљен за управљање трактором и његовим прикључцима за рад на извлачењу дрвних сортимената.

Мотор трактора може пустити у погон само возач или под његовим надзором помоћних возача.

Забрањен је рад неисправним трактором и његовим прикључцима.

Члан 45.

За вријеме извлачења и привлачења трупца и друге обловине трактором радници и друга лица не смију се налазити на лифтији вуче, трупцима, нити било ком дијелу трактора.

Код групног рада из претходног става возач трактора не смије почети са радом док му помоћник не да уговорени знак за почетак рада.

Члан 46.

Гусјенице трактора у дужини кабине морају бити наткривене чврстим лимом.

4. Шумске жичаре

Члан 47.

Извлачење и изношење дрвета из шуме на погодним и тешко приступачним теренима може се вршити шумским жичарама.

Шумским жичарама у смислу овог правилника сматрају се: жични кранови, гравитациони кранови и кружне жичаре.

Члан 48.

Шумске жичаре за пренос трупца морају бити пројектоване и изграђене према савременим техничким достигнућима и прописима о заштити на раду.

Прије монтаже и демонтаже шумске жичаре мора се направити план мјера заштите за безбједан рад шумским жичарама.

План мјера из претходног става садржи:

1. уздужни профил шумске жичаре;
2. начин сидрења носећег ужета;
3. мјесто и начин сидрења моторног чекрка;
4. начин обарања носећег ужета;
5. утврђивање натегнутости ужета;
6. податке о капацитету и саставним дијеловима шумске жичаре (челично уже, моторни чекрк, колиџа, дозвољена тежина терета и др.);
7. редосљед монтаже и демонтаже шумске жичаре и организација рада шумском жичаром;
8. средства и начин споразумијевања радника који раде на шумској жичари;
9. локацију и уређење утоварне и истоварне станице;
10. начин одржавања и оправљања шумске жичаре.

Прије употребе шумска жичара мора бити испитана и одобрена за употребу од стране стручне комисије основне организације која жичару користи за рад.

Члан 49.

За утовар и истовар дрвних сортимената који се транспортују шумском жичаром морају се изградити утоварне и истоварне станице и међусобно повезати одговарајућим средствима за споазумијевање (телефон, радио-веза, одговарајућа сигнализација и др.).

Простор за утовар и истовар дрвних сортимената мора бити оспособљен за несметан рад.

Промет шумском жичаром одвија се уз употребу договорених сигнала. Сигнали морају бити јасни и истакнути на видном мјесту утоварне и истоварне станице.

Радници који раде на траси жичаре морају бити упознати са договореним сигнализацијама.

Уколико на утоварној односно истоварној станици дође до нагомиланања дрвних сортимената који угрожавају безбједан утовар или истовар, одговорни радник обуставиће рад.

Члан 50.

Оптерећење шумске жичаре и витла не смије бити веће од оптерећења које је одредио произвођач.

Дозвољена тежина терета мора се видно обилежити на мјесту гдје се терет причвршћује на шумску жичару.

Члан 51.

Забрањен је превоз људи шумском жичаром. Изузетно, уз писмени налог одговорног радника, жичаром се могу возити радници који одржавају и поправљају шумску жичару.

Радницима који одржавају шумску жичару обезбјеђују се сигурни услови рада (морне и друга помагала).

За вријеме поправке шумске жичаре на жичари не смије бити трупца или другог материјала који се превози.

Члан 52.

За вријеме преношења терета шумском жичаром радници се не смију налазити на траси жичаре.

Траса шумске жичаре мора бити означена упозорењем на опасност.

Саобраћајнице и други објекти који се налазе испод шумске жичаре обезбјеђује се сигурном заштитом.

5. Стовариште дрвета

Члан 53.

Простор за помоћно стовариште мора бити раван или благо нагнут и очишћен од предмета који сметају при раду.

На стовариштима дрвни сортименти се морају поравнати у сложајеве, а њихову стабилност осигурати.

Члан 54.

Пролази између сложајева не могу бити мањи од 1,5 метра.

Сложајеви трупца и друге обловине не смију бити виши од три метра и осигуравају се подупирачима.

Трупци и друга обловина не смију се слагати на терену чији је нагиб већи од 10 степени, а косина сложајева не смије бити већа од 30 степени.

Трупци и друга обловина не смију се слагати на мочварним и подводним теренима.

Котрљање трупца и друге обловине морају обављати најмање два радника помоћу цапина или другог одговарајућег алата који морају бити у положају који осигурава њихову безбједност од случајног исклизнућа трупца и друге обловине.

Члан 55.

Целулозно, дестилационо, огрјевно и друго кратко дрво (просторно дрво) може се сложити највише до висине од два метра.

Забрањено је слагање просторног дрвета на терен чији је нагиб већи од 15 степени.

Ради обезбјеђења стабилности сложаја, просторно дрво се на крајевима мора сложити унакрст или крајеве наслагати осигурати подупирачима.

Члан 56.

Уколико се манипулација обавља на механизовани начин, дрвни сортименти могу се слагати највише до четири метра висине.

Члан 57.

Стоваришни простор мора бити ограђен, означен знацима и натписима упозорења, а земљиште поравнато, чврсто и без отпадака.

При ноћном раду стоваришни простор и појединачна мјеста рада морају бити осветљена вјештачком свјетлошћу јачине најмање 75 лукса.

Члан 58.

Сви радови на стовариштима морају се одвијати под надзором стручног радника одређеног самоуправним општим актом основне организације.

На п
говарајућ
ментарни

6. У

Ручн
вила вр
стабилно

Под
вар мора
чава ве

Укол
попречно
а уколи

При
возила
гала за

Ски
за утов
ци који
збоја.

Сло
једног
варају
омогућ

Заб
код на
За
се утов
гуране

За
сортим
утовар

Мо
искључу

За
сортим
испре

Уг
вила

Ц
возил

И
врши
збијел

Т
зимо
назад

С
морај
безбје

З
се пр
сорт

чару
рута
жи-
јада
иша-
гара-
цена
лазе
за-
бити
који
рају
оси-
њим
лају
ду-
гати
ко-
зни.
ати
рају
или
по-
лу-
уго
ити
на
ро-
на-
ма.
ни-
ати
на-
ште
ди-
чи-
ми-
са-

Члан 59.

На шумским стоваришћима обезбјеђују се одговарајућа склоњивишта за заштиту радника од елементарних непогода.

6. Утовар, истовар и превоз дрвних сортимената

Члан 60.

Ручни утовар трупца и друге обловине у возила врши се са утоварне рампе, преко чврстих и стабилно постављених лега.

Под утоварне рампе са које радници врше утовар мора да буде довољно широк и чврст и да спречава већа губања.

Уколико је рампа у нагибу, под мора имати попречне летвице које опречавају клизање радника, а уколико је под клизав, мора се посипати пијеском.

Приликом утовара трупца и друге обловине у возила радници морају имати одговарајућа помагала за привлачење, котрљање и гурање истих.

Члан 61.

Скидање трупца и друге обловине са сложајева за утовар врши се одозго и то котрљањем, а ступци који подупиру сложај скраћују се од слоја до слоја.

Сложајеви трупца и друге обловине виши од једног метра изнад утоварне површине возила утоварају се дизалицама или другим направама које омогућавају сигуран утовар.

Члан 62.

Забрањен је утовар трупца и друге обловине код нагиба лега већег од 30 степени.

За подупирање трупца и друге обловине који се утоварају морају се употребљавати папуче осигуране оковом против клизања и помјерања.

Члан 63.

За вријеме утовара трупца и других дрвних сортимената моторно и друго возило у које се врши утовар мора бити закочено.

Мотор возила из претходног става мора бити искључен из рада.

За вријеме утовара трупца и других дрвних сортимената у запрежно возило, стока мора бити испрегнута.

Уколико се утовар врши на стрму терену, возила морају бити обезбијеђена од превртања.

Члан 64.

Превоз просторног дрвета, у правилу, врши се возилима сандучарима.

Изузетно, превоз просторног дрвета може се вршити и другим возилима уколико се терет обезбиједи од испадања.

Трупци и друга обловина натоварени на возило везују се одговарајућим ланцима напријед, назад и по средини.

Ступци возила који нису стабилно причвршћени морају бити израђени тако да се могу отворити из безбједног положаја.

Забрањује се превоз радника на возилу којим се превозе трупци, просторно дрво или други дрвени сортименти.

Члан 65.

Утовар односно истовар дрвних сортимената дизалицама могу обављати само радници који стручно оспособљени за такав рад.

Тежина терета који се утовара не смије прећи дозвољену границу оптерећења дизалице.

Сједиште за руковаоца дизалице монтирано на стубу дизалице обезбјеђује се сигурносном оградом.

За вријеме рада са дизалицом радници морају бити ван опасне зоне.

Члан 66.

Шумски путеви морају бити прилагођени могућностима и замјесима возила за превоз дрвних сортимената, што се утврђује приликом техничког прегледа пута.

Послије дужег прекида коришћења шумског пута и временских непогода пут се мора поново прегледати.

IV — ШУМСКО УЗГОЈНИ РАДОВИ

Члан 67.

Радови на узгоју и уређивању шума, брану шумског сјемена у крошњама стабала, смоларењу и руковању опасним и штетним материјама обављају се под стручним надзором одговорног радника у основној организацији односно послодавца.

Члан 68.

Хемијска средства за заштиту дрвећа, дрвених сортимената и биља у шумарству употребљавају се када штета не може да се спречи другим средствима.

Члан 69.

Хемијска средства може припремати, издавати и употребљавати само радник који испуњава услове предвиђене прописима о условима за производњу, паковање, држање и промет отрова.

Члан 70.

Прскање, запрашивање и посипање хемијских средстава врши се машинама, а изузетно ручно.

За обављање послова, односно радних задатака при раду са хемијским средствима радницима се морају обезбиједити одговарајућа заштитна средства и опрема за личну заштиту.

V — ИСХРАНА И ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ

Члан 71.

Основна организација односно послодавац обавезни су свим радницима који раде на пословима односно радним задацима из члана 1. став 2. овог правилника обезбиједити топли оброк без обзира на то да ли је на радилишту организован смјештај или се радници свакодневно превозе од мјеста становања до мјеста рада и обратно.

Топли оброк који се обезбјеђује радницима средином радног времена мора бити разноврстан и имати најмање 5432 J (1300 калорија).

Топли оброк обезбјеђује се радницима на мјесту рада.

Изузетно, уколико се ради о тешко приступачним теренима, на којима је запослено мање од

пет радника, радницима се може дати оброк припремљен на индустријски начин.

Члан 72.

Шумска радилишта морају бити повезана погодним средствима за споразумијевање (радио-веза, телефон и др) ради што ефикаснијег указивања прве помоћи повријеђеним или обољелим радницима.

На радилишту мора бити обезбијеђено одговарајуће превозно средство за превоз повријеђених односно обољелих радника.

VI — ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 73.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје примјена одредаба Правилника о хигијенско-техничким заштитним мјерама при раду на експлоатацији шума («Службени лист ФНРЈ», број 41/61), које су преузете као одредбе републичког прописа (члан 118. став 1. тачка 13. Закона о заштити на раду).

Члан 74.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном листу СРБИХ».

Председник

Број 748 Републички комитет за
20. јуна 1985. године рад и запошљавање,
Сарајево мр Мато Пачак, с. р.

201

На основу члана 14. Закона о организацији и дјелокругу републичких органа управе и републичких управних организација («Службени лист СРБИХ», бр. 40/79, 23/82 и 9/85) и тачке 54. Наредбе о рачунима за уплату прихода друштвено-политичких заједница и њихових фондова, самоуправних интересних заједница и других самоуправних организација и заједница, начину уплаћивања тих прихода и начину обавјештавања корисника тих прихода («Службени лист СФРЈ», број 19/84, 26/84, 67/84 и 5/85) републички секретар за финансије у сагласности са Службом друштвеног књиговодства у Социјалистичкој Републици Босни и Херцеговини издаје

НАРЕДБУ

1. У Наредби о отварању подрачуна за уплату прихода друштвено-политичких заједница и њихових фондова, самоуправних интересних заједница и других самоуправних организација и заједница («Службени лист СРБИХ», бр. 23/84, 4/85 и 8/85) у поглављу I — ПРИХОДИ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧ-

2а. У оквиру рачуна број: 840-2512 — Порез на имовину отварају се два подрачуна, и то:

а) подрачуна број: 840-25157 — Порез на непокретну имовину;

б) подрачуна број: 840-25162 — Порез на покретну имовину.*

2. Ова наредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у «Службеном листу СРБИХ».

Број 02-40-740/85

Републички секретар

19. јуна 1985. године

за финансије,

Сарајево

Менсур Смајловић, с. р.

На основу члана 163. став 1. Закона о државној управи («Службени лист СРБИХ», бр. 38/78, 13/82, 40/82 и 40/84), Извршно вијеће Скупштине Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

О РАЗРЈЕШЕЊУ ПОМОЋНИКА ПРЕДСЈЕДНИКА РЕПУБЛИЧКОГ КОМИТЕТА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКУ, КУЛТУРУ И ФИЗИЧКУ КУЛТУРУ

Разрјешава се дужности помоћника председника Републичког комитета за образовање, науку, културу и физичку културу ЈЉУБИЦА ЗЕЧЕВИЋ, са 31. августом 1985. године, ради одласка на другу дужност.

Ово рјешење објавити у «Службеном листу СРБИХ».

И. В. број 266/85

Председник

27. јуна 1985. године

Извршног вијећа,

Сарајево

Гојко Убишарић, с. р.

На основу члана 5. став 3. Уредбе о Служби за заједничке послове републичких органа («Службени лист СРБИХ», бр. 4/75 и 13/82), Извршно вијеће Скупштине Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

О РАЗРЈЕШЕЊУ САВЈЕТНИКА СЕКРЕТАРА СЛУЖБЕ ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

Разрјешава се дужности савјетника секретара Службе за заједничке послове републичких органа НИКОЛА ФАБРИО, са 31. јулом 1985. године, ради одласка у инвалидску пензију.

Ово рјешење објавити у «Службеном листу СРБИХ».

И. В. број 267/85

Председник

27. јуна 1985. године

Извршног вијећа,

Сарајево

Гојко Убишарић, с. р.

На основу члана 12. став 3. Уредбе о Републичком протоколу («Службени лист СРБИХ», број 27/82), Извршно вијеће Скупштине Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ЗАМЈЕНИКА ШЕФА